٢ ــ کەو بەسەرما زۆر قەرسەو گەلێك جار لە رۆژگاری بەفرو سەهۆڵدا خۆی دەکوتێتە ناو ئەشکەوتێکو زۆر جـــار دەبێتە خۆراکی گورگو رێوی‌و بە ئاسانی دەکەوێتـــە دەست راوکەران .

٣ ــ لە جۆرەکانی راوی کەو ، جۆری راو بە (دێوجامە)ش هەیە کە جۆرێکی زۆر بڵاوەو پەیوەندی‌یەکی زۆری بـــە رەنگەکانی دێوجامەوە هەیە کە زۆربەی رەش‌و زەردە .

٤ ــ ئەو کەوەی کە راوی پێ دەکرێ بەبێ قەفەزو دەســـت بەجێ لە مەیدانی راودا دەبەســـترێتەوەو پێی دەڵێن (رووباد) .. ئەم جۆرە کەوی راوی‌یە بە دەگمەن دەست دەکەوێت .

٥ ــ لە فۆلکلۆری کوردیدا باسی قەفەزی کەو کراوەو دیارە کە لە کۆنەوە لەگەڵ ئەم جۆرە مەلەدا ئاشـــنایە ، وەك دەوترێ :

هەدار هەدار دار چەماوە
گەڕا پشتی چەرمی خاوە
زیندەوەرەکی جوانی لە ناوە

ــ کاروان ــ

شۆڕە

جلال ملاحسن خۆشناو
هەولێر

شۆڕە : واتە باروتی خۆماڵی .
چیاکانی کـوردستان ئـەشکەوتی زۆرەو لە پـاییزو زستاندا دەبنە مۆلگای مەڕو ماڵات . لە ئەنجامی زۆر مانەوەی ئەم مەڕو ماڵاتەدا ، ئەشکەوتەکان پڕ دەبن لە پەیین‌و چین دەکەوێتە سەر چین . کە بەهار داهات ئـەوانـەی شـۆڕە دروسـت دەکـەن ، دەچـنـە ئەشکەوتەکان ، بەگەسك ئەی ماڵن‌و سەرەکەی لە تۆزو خۆڵ پاك دەکەنەوەو لێی ئەگەڕێن تا هـاوین دادێ . ئەو پەینەی کە چین لەسەر چین کۆ بوەتەوە شتێـکی سپی وەك خـوێ دەر دەدات‌و لە چـلەی هاویندا بە گەسك خـڕ دەکرێتـەوەو دەخرێتـە ناو توورەکەیەکەوەو ئەیهێننەوە ماڵ ..

ئنجا توورەکەکە لەناو تەشتێك دا دەندرێ‌و ئاوی کوڵاوی بەسەردا دەکرێت بۆ ئەوەی بشوردرێتەوەو بتاوێتەوە ناو تەشتەکە . هەموو ئاوو شۆڕەکە لە پارچەیەك لباد ئەکرێت بۆ ئەوەی بپاڵێورێت ..
ئاوە پاڵاوتەکە لەناو مەنجەڵێك دەکوڵێنرێت تا وەك دۆشاو خەست ئەبێت . لە دواییدا دەخرێتە ناو تەشتێك‌و ئـەم ئاوەی کە دەکەوێتە ژێر شۆڕە مەییوەکە لێی دەرژێنن .
ئەم شۆڕەیە دوو جاری دی لەناو ئاودا دەکوڵێنرێت تـا وەکو خوێ سپی دەبێت‌و شێوەی شۆڕەکە وەکو لوولەی بچووکی لێ دێت لەناو مـەنجەڵەکـەدا . لە پاشـدان بە رێژەیەکی رێك ، یەك جێ کۆکرد ، شەش جێ شۆڕەو یەك جێ ڕەژوو لەیەك دەدرێ‌و لە جۆنی یان هاوەندا ئەکوترێ تا خۆی لەیەك دەداو بە تەواوی تێکەڵاو دەبێت‌و ئەبێتە شۆڕەی ئامادە کراو ..
بۆ دڵنیا بوون کە بزانن شۆڕەکە ئاگر باش دەگرێت یان نا ، تۆزێکیان لەم شۆڕەیە دەخستە سەر کەڵا چرویکەوەو پەلە قاوەی بە ئاگریان لەسەر دا دەنا . ئەگەر زوو ئاگری بگرتایەو بەرز ببایەوە مانای ئەوەیە شۆڕەکە باش دروست بووە

وە ئەگەر کفە کفی بکردایەو بە ئاسانی هەڵنەستایا مانای ئەوە بوو شۆڕەکە نـەبووەو دووبـارە لەناو جۆنیان دەکوتایەوە تاکو شۆڕەکە دەبوو . لە کۆنەوە شۆڕە خۆراکی چەکە کـۆنەکـان بووە وەك تفـەنگە رەشکە یان گوللە زەن یان تـۆپەکـانی وەستا رەجب لەسەر دەمی پاشای کۆرەدا لە شاری رواندوز .